C/2024/6344

7.11.2024

P9_TA(2024)0080

Ytterligare förtryck av de demokratiska krafterna i Venezuela: attacker mot presidentkandidat Maria Corina Machado

Europaparlamentets resolution av den 8 februari 2024 om ytterligare förtryck av de demokratiska krafterna i Venezuela: attacker mot presidentkandidat María Corina Machado (2024/2549(RSP))

(C/2024/6344)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av sina tidigare resolutioner om Venezuela,

— med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och av FN:s övriga konventioner om och instrument för mänskliga rättigheter,

— med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter,

— med beaktande av uttalandet av den 29 januari 2024 från talespersonen för vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik,

— med beaktande av uttalandet av den 28 januari 2024 från Amerikanska samarbetsorganisationens (OAS) generalsekretariat om de senaste händelserna i Venezuela,

— med beaktande av delavtalet om främjande av politiska rättigheter och valgarantier för alla (Barbadosavtalet), som undertecknades i oktober 2023 av Maduros regering och den venezuelanska oppositionsalliansen Enhetsplattformen,

— med beaktande av den första rapporten från FN:s oberoende internationella undersökningsuppdrag om Bolivarianska republiken Venezuela, som offentliggjordes den 16 september 2020,

— med beaktande av Venezuelas konstitution,

— med beaktande av slutrapporten av den 22 februari 2022 från EU:s valobservatörsuppdrag i Venezuela om de regionala och kommunala valen den 21 november 2021 och uttalandet av den 23 november 2021 från ordföranden för Europaparlamentets valobservatörsdelegation, Jordi Cañas, om de regionala och lokala valen i Venezuela 2021,

— med beaktande av artikel 132.2 och 132.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Valet i Venezuela 2024 skulle kunna utgöra en vändpunkt från en korrupt autokrati mot en återgång till demokrati, om alla punkter i Barbadosavtalet respekteras. Medborgerliga och politiska rättigheter fortsätter att kränkas i Venezuela, vilket har lett till åratal av instabilitet och våld. Över åtta miljoner människor har tvingats lämna landet.

B. Allmänhetens tillgång till information, åsikts- och yttrandefriheten samt rätten att delta i fredliga sammankomster har systematiskt begränsats, i synnerhet för regimkritiker, fackföreningsmedlemmar, människorättsförsvarare och de mest sårbara människorna i samhället.

C. Den 17 oktober 2023 undertecknade Maduroregimen och den venezuelanska oppositionsalliansen Enhetsplattformen två avtal i Venezuela, de så kallade Barbadosavtalen, som behandlade frågor som bland annat främjandet av politiska rättigheter och valgarantier för alla och frigivandet av politiska fångar. Detta avtal omfattade viktiga frågor såsom att göra det möjligt för internationella observatörer att delta i valprocessen. Avtalets undertecknande utgjorde ett första steg för att säkerställa fria och rättvisa val i Venezuela.

D. Den 22 oktober 2023 valdes María Corina Machado till den demokratiska oppositionens presidentkandidat med 92,35 % av rösterna i primärvalet.

E. I flera månader utsattes María Corina Machado, medlemmar av hennes kampanjteam – bland annat Juan Freites, Luis Camacaro och Guillermo López, som olagligen frihetsberövades och sedan dess har rapporterats saknade – organisationer i civilsamhället, jurister, icke-statliga organisationer och andra politiska aktörer i den demokratiska oppositionen för godtyckliga och politiskt motiverade försök att utestänga dem från offentliga uppdrag. Bland de som är måltavlor finns Henrique Capriles, som tidigare har kandiderat i två presidentval och vars utestängning också bekräftades i samma uttalande av den 26 januari 2024.

F. Processen för att återupprätta María Corina Machados kandidatur saknade grundläggande element, eftersom hon varken fick någon kopia av anklagelserna mot henne eller gavs möjlighet att bemöta anklagelserna. Regimens högsta domstol offentliggjorde en sammanfattning av sitt beslut, som inte har någon rättslig grund, på sin webbplats. Venezuelas konstitution föreskriver att enskilda personer inte kan få sina politiska rättigheter begränsade av administrativa beslut, och inte heller utestängas från offentliga uppdrag genom sådana beslut. Regimens högsta domstol kunde därför inte avkunna en konstitutionsenlig dom i detta ärende.

G. Den 6 december 2023 greps Roberto Abdul, en medlem av den kommission som planerade primärvalet för oppositionen, för påstått förräderi. Samtidigt utfärdades arresteringsorder mot Henry Alviarez, Claudia Macero och Pedro Urruchurtu, som är medlemmar av partiet Vente Venezuela, för påstådda brott, däribland förräderi, deltagande i en brottslig sammanslutning och penningtvätt.

H. Dessa godtyckliga beslut är oförenliga med löftet från Nicolás Maduros representanter att hålla ett konkurrensutsatt venezuelanskt presidentval 2024, och går emot rekommendationerna från EU:s valobservatörsuppdrag. De administrativa myndigheternas pågående godtyckliga utestängning av oppositionskandidater begränsar kraftigt venezuelanernas rätt att välja sina företrädare.

I. Redan i sin resolution av den 13 juli 2023 om den politiska brännmärkningen i Venezuela ([1]) fördömde parlamentet starkt den venezuelanska regimens politiska utestängning av kandidater. I denna resolution fördömde parlamentet särskilt det godtyckliga och författningsstridiga beslutet om hinder för valbarhet under en period på 15 år för María Corina Machado och andra framstående politiker och beklagade att rekommendationerna från EU:s senaste valobservatörsuppdrag helt hade ignorerats.

J. Maduroregimen nekade chefsobservatören för EU:s valobservatörsuppdrag inträde i Venezuela för framläggande av slutrapporten om de regional- och kommunalval som hölls 2021, eftersom EU:s valobservatörsuppdrag hade utvisats från landet.

K. Den 22 januari utfärdade regimen, genom riksåklagaren, 14 arresteringsorder grundande på falska anklagelser mot personer, bland annat människorättsförsvararen Tamara Sujú, journalisten Sebastiana Barráez, Caracas f.d. borgmästare Antonio Ledezma, den politiska ledaren Leopoldo López, Venezuelas f.d. interimspresident Juan Guaidó och f.d. borgmästaren David Smolansky, om landsförräderi, mord och helt enkelt för att de har utövat sin rätt att uttrycka sitt motstånd mot regimen.

L. Venezuelas parlament, som kontrolleras av Maduroregimen, har utarbetat en ny lag om icke-statliga organisationers finansiering och resultat i syfte att begränsa det civila samhällets möjligheter att organisera sig och försvara sina rättigheter.

M. Den 31 januari ställde sig Maduro bakom en uppmaning från den regimkontrollerade nationalförsamlingen att utarbeta ett förslag, med början den 5 februari och i dialog med olika sektorer, om en tidsplan för presidentvalet, som förväntas infalla under andra halvåret 2024, men som ännu inte har getts något bestämt datum.

N. Den färdplan för val som ingår i Barbadosavtalet utgör fortfarande en möjlighet att lösa Venezuelas långvariga politiska, ekonomiska och humanitära kriser och för att genomföra konkurrensutsatta, fria och inkluderande val i Venezuela. Den venezuelanska regimens förföljelse av oppositionskandidater är en allvarlig kränkning av de politiska rättigheter och valgarantier som undertecknades i Barbadosavtalet.

O. Regimen har också gjort ändringar i det nationella valrådet (CNE) för att hindra valprocessen och undanröja alla utsikter till en återgång till demokrati. I juni 2023 avgick tre ordinarie ledamöter i det nationella valrådet, vilket tvingade de två återstående ledamöterna att säga upp sig. Regimens nationalförsamling utsåg en särskild kommission bestående av företrädare för regimen, däribland Nicolás Maduros hustru, för att välja nya ledamöter bland personer som ingår i regimen.

([1]) Antagna texter, P9_TA(2023)0288.

1. Europaparlamentet fördömer skarpt försöken att utestänga den demokratiska oppositionens presidentkandidat, María Corina Machado, och andra, till exempel Henrique Capriles, från offentliga uppdrag. Parlamentet påminner om att processen för att återupprätta hennes kandidatur saknade grundläggande element, eftersom hon varken fick någon kopia av anklagelserna mot henne eller gavs möjlighet att bemöta anklagelserna.

2. Europaparlamentet fördömer skarpt attackerna mot medlemmar i María Corina Machados team och andra företrädare för oppositionen och det civila samhället samt mot människorättsförsvarare och journalister, de påstådda påtvingade försvinnandena och gripandena av sådana personer och de arresteringsorder som utfärdats mot dem. Parlamentet fördömer skarpt Maduroregimens inblandning i valprocessen.

3. Europaparlamentet kräver att alla godtyckligt gripna politiska och sociala ledare, däribland tre personer ur oppositionens presidentkandidat María Corina Machados kampanjpersonal, nämligen Juan Freites, Luis Camacaro och Guillermo Lopez, omedelbart och villkorslöst friges.

4. Europaparlamentet upprepar att Nicolás Maduros och hans företrädares agerande, inbegripet förföljelsen av medlemmar av den demokratiska oppositionen och försöken att hindra kandidater från att ställa upp i presidentvalet i år, är en tydlig kränkning av de avtal som undertecknades i Barbados av företrädare för Nicolás Maduro och Enhetsplattformen, i syfte att hålla ett konkurrensutsatt venezuelanskt presidentval 2024.

5. Europaparlamentet understryker att uttalandet från regimens högsta domstol strider mot konstitutionen och är olagligt, eftersom den härrör från godtyckliga och politiskt motiverade anklagelser, och att förfarandet som följdes inte var lagenligt. Parlamentet anser därför att beslutet från den högsta domstolen, som tillsatts av regimen, inte har någon rättslig grund, och att María Corina Machado fortfarande har rätt att ställa upp i valet.

6. Europaparlamentet anser att dessa handlingar utgör ett uppenbart försök till diktatorisk politisk förföljelse som kränker det venezuelanska folkets medborgerliga och politiska rättigheter, och att dessa förutsägbara handlingar, särskilt med tanke på regimens tidigare agerande, ännu en gång krossar alla förhoppningar om fria och rättvisa val.

7. Europaparlamentet uppmärksammar oppositionens insatser för att anordna primärval som en demokratisk lösning för venezuelaner i och utanför landet. Parlamentet uppmanar med kraft de venezuelanska myndigheterna att skapa förutsättningar för att säkerställa rättvisa, fria, inkluderande och öppna val.

8. Europaparlamentet uppmanar med kraft Venezuelas regim att omedelbart upphöra med förföljelsen av primärvalsvinnaren och den därmed fullt legitima oppositionskandidaten María Corina Machado och andra oppositionspolitiker, och att börja genomföra Barbadosavtalet, bland annat genom att upprätthålla principerna i färdplanen för val och punkt ett i avtalet, enligt vilken parterna är skyldiga att erkänna och respektera varje politisk aktörs rätt att fritt välja sin kandidat till presidentvalet, vilket skulle innebära säkerställande av att oppositionsledaren María Corina Machado fritt kan delta i ett konkurrensutsatt och verkligt demokratiskt presidentval 2024.

9. Europaparlamentet påminner om de förfärliga sociala, ekonomiska och humanitära förhållanden som råder i Venezuela sedan flera år, och som venezuelanerna har fått utstå alltför länge. Parlamentet fördömer i starkast möjliga ordalag dödandet, det ständiga förtrycket, den systematiska tortyren och kränkningarna av mänskliga, medborgerliga och politiska rättigheter som det venezuelanska folket och människorättsförsvarare har varit föremål för. Parlamentet uppmanar med kraft Venezuelas regim att omedelbart sluta förfölja, förtrycka och kränka de medborgerliga och politiska rättigheterna för sina politiska motståndare och det venezuelanska folket, samt att återkalla arresteringsorderna för politiska motståndare och att frige politiska fångar.

10. Europaparlamentet fördömer missbruket av den rättsliga ramen för att begränsa försvaret av mänskliga rättigheter och föreningsfriheten, och är synnerligen bekymrat över lagförslaget om kontroll, reglering, drift och finansiering av icke-statliga och andra liknande organisationer.

11. Europaparlamentet noterar vikten av att göra det möjligt för alla venezuelaner, både i Venezuela och utomlands, att delta i valen genom att uppdatera den permanenta röstlängden och röstlängden utomlands, i enlighet med punkt 3.2 e) i Barbadosavtalet.

12. Europaparlamentet fördömer skarpt inblandningen i utnämningen av medlemmar i CNE och efterlyser ett oberoende nomineringsförfarande för nya utnämningar till CNE.

13. Europaparlamentet stöder helhjärtat Internationella brottmålsdomstolens och FN:s oberoende undersökningsuppdrags utredningar av den venezuelanska regimens omfattande brott och förtryck, och uppmanar EU att stödja de utredningar som för närvarande övervägs inom ramen för Romstadgan av de påstådda brotten mot mänskligheten så att de ansvariga kan ställas till svars.

14. Europaparlamentet står fast vid sitt starka engagemang för att stödja dialogen mellan parterna och det venezuelanska folkets strävanden efter en demokratisk framtid. Parlamentet uppmanar EU att samarbeta med det internationella samfundet och alla fredliga demokratiska aktörer över hela det politiska spektrumet i Venezuela och att utnyttja alla mekanismer som står till dess förfogande för att uppmuntra en återgång till principerna i Barbadosavtalet.

15. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att upprätthålla de sanktioner som införts mot Maduroregimen. Parlamentet insisterar på att sanktionerna bör skärpas tills det finns ett tydligt och permanent åtagande, i linje med Barbadosavtalet, att upprätthålla grundläggande demokratiska standarder, rättsstatlighet och mänskliga rättigheter. Parlamentet efterlyser ytterligare riktade sanktioner, genom det globala EU-systemet för sanktioner avseende mänskliga rättigheter (EU:s Magnitskijlag), mot de domare vid Venezuelas högsta domstol som var inblandade i försöken att förbjuda María Corina Machado från att inneha offentliga uppdrag och mot de medlemmar av Venezuelas säkerhetsstyrkor som är inblandade i de systematiska övergrepp som begås mot regeringsmotståndare.

16. Europaparlamentet uppmanar Europeiska utrikestjänsten, EU:s delegation i Venezuela, medlemsstaterna och det internationella samfundet att fortsätta att övervaka situationen i landet och att spela en mer kraftfull och framträdande roll.

17. Europaparlamentet insisterar på att EU inte får överväga att sända ett valobservatörsuppdrag till Venezuela förrän det finns tydliga och trovärdiga garantier för att Barbadosavtalet och färdplanen för val respekteras fullt ut, förrän de oppositionspolitiker som har utestängts från offentliga uppdrag får upprättelse, förrän María Corina Machado tillåts delta i valet och förrän rekommendationerna från EU:s valobservatörsuppdrag 2021 har genomförts på ett korrekt sätt.

18. Europaparlamentet betonar att valet och valresultatet inte kommer att erkännas om dessa villkor inte uppfylls.

19. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, deltagarna i toppmötet mellan EU och Gemenskapen för Latinamerikas och Karibiens stater, den parlamentariska församlingen EU-Latinamerika, Amerikanska samarbetsorganisationen, FN:s generalsekreterare och den venezuelanska regimens myndigheter.